

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРАКТИКУМ У ЗДО

Підготовки магістрів

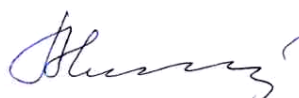
Луцьк – 2025

**Силабус вибіркового освітнього компонента «Професійно-педагогічний практикум»
підготовки магістра**

Розробник: Гніровська О.З., асистент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

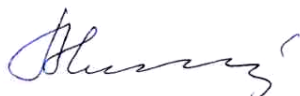

Семенов О.С.

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки
та дошкільної освіти**

протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

проф. Семенов О.С.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	А Освіта, А2 Дошкільна освіта, Дошкільна освіта другий (магістерський)	Вибіркова
Кількість годин/ кредитів 120/4		Рік навчання – 1
		Семестр – 2
		Лекції – 10 год.
ІНДЗ: немає		Практичні – 14 год.
		Самостійна робота – 88 год.
		Консультації – 8 год.
ІНДЗ: немає	Форма контролю: <u>залік</u>	
Мова навчання	Українська	

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма здобуття освіти	А Освіта, А2 Дошкільна освіта, Дошкільна освіта другий (магістерський)	Вибіркова
Кількість годин/ кредитів 120/4		Рік навчання – 1
		Семестр – 2
		Лекції – 4 год.
ІНДЗ: немає		Практичні – 6 год.
		Самостійна робота – 94 год.
		Консультації – 16 год.
ІНДЗ: немає	Форма контролю: <u>залік</u>	
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача (-ів)

Гніровська Олена Зіновіївна

Науковий ступінь – ---

Посада – асистент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Контактна інформація – 0955371940, olena.zdo10@gmail.com

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація.

Силабус освітнього компонента «Професійно-педагогічний практикум у ЗДО» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти другого (магістерського) рівня. Силабус укладено згідно з вимогами Європейської кредитно трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС).

Зміст дисципліни: нормативно-правові документи забезпечення якості дошкільної освіти; документація вихователя закладу дошкільної освіти, передбачена Інструкцією про ділову документацію, Професійний стандарт вихователя; вирішення педагогічних ситуацій, завдань у площинах: «Вихователь-вихователь», Вихователь-діти», «Вихователь-батьки»; готовність майбутнього вихователя до інноваційної діяльності в ЗДО; інтегрований освітній простір; інноваційні методики як допоміжний інструментарій в діяльності вихователя закладу дошкільної освіти.

Практичні заняття курсу відбуваються у формі тренінгів, вирішення пошукових і творчих завдань.

2. Мета і завдання освітнього компоненту.

Мета викладання освітнього компонента: вивчення ОК «Професійно-педагогічний практикум» є відпрацювання засвоєних теоретичних положень у практичній діяльності під час професійної підготовки майбутніх вихователів, організаторів дошкільної освіти шляхом вправлення та набуття фахових компетентностей.

Мета курсу реалізується через систему завдань, а саме:

- формування у здобувачів освіти практичних навичок, пов'язаних з особливостями ролі вихователя закладу дошкільної освіти в організації освітнього процесу;
- формування у здобувачів освіти вмінь: планувати та проводити режимні моменти, заняття та інші заходи для дітей раннього та дошкільного віку;
- проведення діагностики формування різних видів компетентностей дітей дошкільного віку;
- організація консультативної та просвітницької роботи з батьками дітей раннього та дошкільного віку.

3. Softskills

Soft skills: (т. зв. «м'які навички», «соціальні навички», «універсальні навички» чи «навички успішності»): навички комунікації (готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу); лідерство та здатність брати на себе відповідальність (здатність очолити групу, вести її за собою, нести відповідальність за колективну діяльність, у т.ч. за невдачі); вміння налагоджувати міжособистісні контакти; працювати в команді (здатність до роботи з оточуючими людьми, до ведення переговорів, до досягнення компромісів); розуміння важливості дедлайнів; здатність логічно і системно мислити (здатність знаходити та аналізувати факти, події, зміни, визначати пріоритетні та другорядні елементи у системі); креативність (потреба у творчості та естетичний смак, нестандартність мислення у прийнятті рішень, швидка адаптація до змін); вміння прогнозувати, гнучкість; дитиноцентризм у роботі вихователя (сприймання дитини як цінності, розуміння її потреб та швидкий підбір оптимальних педагогічних рішень для їх задоволення); адаптивність та крос-функціональність (здатність адаптуватися до умов, що швидко змінюються та є непередбачуваними, швидко та якісно вирішувати освітні завдання в кризових умовах); емоційний інтелект (здатність розпізнавати емоції у себе та інших людей, розуміння причин зміни емоційного стану, здатність приборкувати емоції).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації: словесні: практичні заняття з елементами тренінгу, бесіда; наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; практичні: вправи, тренінги.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, проблемно-пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів освіти: з книгою, інтернет-ресурсами; виконання індивідуальних практичних завдань.

5) Інтерактивні методи навчання, методи розвитку критичного мислення.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: проблемний (проблемно-пошуковий) метод; вербальний метод; практичний метод; інтерактивні методи (ділова (рольова) гра, PRES-формула, тренінгові ігри, вправи)

4. Структура освітнього компонента.

Таблиця 3
Денна форма

2	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Мистецтво організації педагогічної діяльності та спілкування						
Тема 1. Нормативно-правові аспекти забезпечення якості дошкільної освіти.	19	2	-	16	1	РМГ /5
Тема 2. Вирішення педагогічних ситуацій у площині «Вихователь-вихователь» (творчі вправи, завдання).	21	2	2	16	1	РМГ /10
Тема 3. Вирішення педагогічних ситуацій у площині «Вихователь-дитина» (творчі вправи, завдання).	21	2	2	16	1	РМГ /10
Тема 4. Вирішення педагогічних ситуацій у площині «Вихователь-батьки» (творчі вправи, завдання).	21	2	2	16	1	РМГ /10
Тема 5. Створення інтегрованого освітнього простору: інноваційна діяльність педагога.	21	2	2	16	1	Т /5
Разом за змістовим модулем	103	10	8	80	5	40
ТРЕНІНГ	17	-	6	8	3	ТР /60
Усього годин / балів	120	10	14	88	8	100

Таблиця 4
Заочна форма

2	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Мистецтво організації педагогічної діяльності та спілкування						
Тема 1. Нормативно-правові аспекти забезпечення якості дошкільної освіти.	17	-	-	16	1	-

Тема 2. Вирішення педагогічних ситуацій у площині «Вихователь-вихователь» (творчі вправи, завдання).	19	1	1	16	1	РМГ/ 10
Тема 3. Вирішення педагогічних ситуацій у площині «Вихователь-дитина» (творчі вправи, завдання).	19	1	1	16	1	РМГ/ 10
Тема 4. Вирішення педагогічних ситуацій у площині «Вихователь-батьки» (творчі вправи, завдання).	19	1	1	16	1	РМГ/ 10
Тема 5. Створення інтегрованого освітнього простору: діяльність педагога: інноваційна	19	1	1	16	1	РМГ/ 10
Разом за змістовим модулем	93	4	4	80	5	40
ТРЕНІНГ	27		2	14	11	ТР /60
Усього годин / балів	120	4	6	94	16	100

Примітки: ^{1/} Teams, Zoom – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті в дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс освітнього компонента у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора.

^{2/} *Методи та форми контролю:* ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/РПС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування тощо.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового модульного контролю знань згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Загальна оцінка за ОК складається як алгебраїчна сума оцінок за кожен модуль: поточне оцінювання (аудиторні заняття); самостійна та індивідуальна роботи впродовж семестру. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою ECTS. Наприкінці вивчення навчальної дисципліни, формою підсумкового контролю є залік. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено цим силабусом.

Поточний контроль здійснено під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема усне опитування, захист проєктів, експрес-контроль (тестування), перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи – 10 балів. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. Сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати **100**.

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

Таблиця 6

К-ть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
10	Оцінюється робота здобувача освіти, який глибоко оволодів вузловими питаннями по темі. Системно, усвідомлено використовує освітню інформацію. Встановлює причинно-наслідкові зв'язки між окремими змістовими блоками. Вільно орієнтується і використовує необхідний категорійно-понятійний апарат при розкритті проблеми. Вміє застосовувати отримані знання та вміння у практичних ситуаціях.
7,5	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який загалом цілісно, усвідомлено оволодів матеріалом, необхідним для практичної діяльності. В окремих випадках рівень засвоєння інформації недостатній. Аргументація при відповідях на питання, логічність і взаємозв'язок у викладі матеріалу дещо занижені. Відчуває труднощі при виконанні поставленого завдання у змінених умовах, у новому середовищі.
5	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який фрагментарно, несистемно відтворює інформацію. Наводить лише окремі складові питання, без необхідного усвідомлення і взаємозв'язку. Потребує постійного методичного супроводу під час виконання освітніх завдань. Важко пристосовується до нових умов середовища.
2,5	Оцінюється робота здобувача освіти, який необхідним категорійно-понятійним апаратом не володіє. Робить безуспішні спроби висвітлення питання на репродуктивному, механічному рівні. Не розуміє суті питання або практичного завдання, відповідає не по суті. Намагається пристосуватись до умов середовища, проте поверхнево володіє методами та технологіями.
0	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи здобувача освіти без планування, проведення модульних контрольних робіт за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК (оцінювання за шкалою від 0 до 100).

Політика викладача щодо здобувача освіти (щодо відвідування занять): Пропущення лекційних та лабораторних занять дозволяється лише за наявності поважної причини. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, форс-мажор, працевлаштування за фахом тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі з використанням можливостей електронних курсів на платформі Office 365 (Microsoft Teams) за погодженням із викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Вимоги до академічної доброчесності визначаються «Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки», що розміщується на сайті університету за посиланням.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Пропущені лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, здобувач освіти відпрацьовує згідно з графіком консультацій шляхом тестового контролю та виконання передбаченого програмою творчого завдання. Дедлайн відпрацювання пропущеного заняття – до закриття змістового модуля згідно розкладу. Також пропущені заняття можуть бути відпрацьовані шляхом зарахування результатів неформальної та інформальної освіти.

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до

початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з поточного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), зараховуються за наявності відповідного документу (сертифікат, свідоцтво, посилання тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання. Для зарахування визнаються сертифікати, отримані на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus або інших ресурсах, а також сертифікати, отримані за участь у конференціях, семінарах, тренінгах, підвищеннях кваліфікації, наукові публікації (тези, статті), тематика яких відповідає змісту освітнього компонента (окремій темі чи змістовому модулю) і дозволяє набрати здобувачу освіти певну кількість балів (10 балів за 1 публікацію; за сертифікат зі вказаною кількістю годин зараховуються бали за відповідну кількість аудиторних годин). Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання. Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті відбувається відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

V. Підсумковий контроль

Оцінювання здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання. Він проводиться у формі семестрового заліку та полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з освітнього компонента на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних занять, самостійної роботи. Модульні контрольні роботи не плануються і не проводяться.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено цим силабусом. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	

75–81	
67–74	
60–66	
1–59	

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) (нова редакція), Київ, 2021. 38 с.
2. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному навчальному закладі. К. : Видавничий Дім "Слово", 2015. 408с.
3. Богуш А.М., Гавриш Н.В., Саприкіна О.В. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. К. : Видавничий Дім "Слово", 2015. 408с.
4. Вільчовський Е. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: [навч. посіб.]. Суми : ВТД "Університетська книга", 2019. 428 с.
5. Гавриш Н. Розумне виховання сучасних дошкільнят К. : Видавництво: "Видавничий Дім "Слово", 2015. 176 с.
6. Гончаренко С. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. 450 с.
7. Дитина: Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / Наук. кер. проекту Огнев'юк В.О.; авт. кол. Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білоskalенко [та ін.]; наук. ред.: Г. В. Беленька, М. А. Машовець ; Мін. осв. і науки Укр.; Київ. ун-т ім. Грінченка. К.: Київ. ун-т ім. Грінченка, 2020. 440с.
8. Діти і соціум: Особливості соціалізації дітей дошкільного та молодшого шкільного віку: Монографія/ А.М. Богуш, Л.О. Варяниця, Н.В. Гавриш Луганськ: Альма-матер, 2006. 368 с.
9. Закон України "Про дошкільну освіту". К. : Ред. ж-лу "Дошкільне виховання", 2001. 56 с.
10. Збірник законодавчих і нормативних актів про дошкільну освіту / Упорядники К.Л.Крутії, Н.В.Погрібняк. 4-те видання. Доповнене. Запоріжжя: ТОВ "Ліпс"ЛТД, 2012. 336 с.
11. Комплексна програма розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку "Соняшник" / Л. В. Калуська. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 88 с.
12. Лохвицька Л.. Калейдоскоп моральності для дошкільнят: розвивально-виховний контент: Навчально-методичний посібник із морального виховання дітей / Упорядники: Любов Лохвицька, Оксана Михайленко. Видавництво "Мандрівник", 2020. 208с.
13. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2021р. №33 "Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція". URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-bazovogo-komponenta-doshkilnoyi-osviti-derzhavnogo-standartu-doshkilnoyi-osviti-nova-redakciya>
14. Павелків Р.В., Цигипало О.П. Дитяча психологія: підручник. К.: Академвидав, 2015. 400 с.
15. Пагута Т.І, Ілюк Л.В. Фізичний розвиток дітей в умовах в умовах сучасного закладу дошкільної освіти. Р., 2021.
16. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка. Практикум: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність "Дошкільне виховання"/ Т.І. Поніманська, І.М.Дичківська. К.: Видавничий Дім "Слово", 2007. 352 с.
17. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К. : "Академвидав", 2016. 456 с.
18. Програма розвитку дітей дошкільного віку "Впевнений старт" / О. О. Андрієтті, О.П. Голубович, О. П. Долинна, Т. В. Дяченко, Т. С. Ільченко, Г. Є. Іванова, Г.М. Лисенко, Т.

В. Панасюк, Г. В. Петрова, Т. О. Піроженко, Н. М. Романко, Н.А. Случинська, Н.І. Трикоз. Тернопіль: Мандрівець, 2017. 104 с.

19. Програма розвитку дітей від пренатального періоду до трьох років "Оберіг". Тернопіль : Мандрівець, 2014.

20. Система розвивально-ігрових занять з ейдетики для дітей старшого дошкільного віку: Посібник для студ. вищ. навч. закладів/Уклад.: Н.В. Стаднік, Г.В.Беленька, Ю.О. Волинець. К.:ЦП "Компринт", 2018.

Додаткова:

1. Богуш А. Перші кроки грамоти. Передшкільний вік: навчальний посібник / А.Богуш, Н.Маліновська. К.: Слово, 2013. 424с.

2. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах. К. : Видавничий Дім "Слово", 2015. 704 с.

3. Брежнева О. Г. Математичний розвиток дошкільників: теорія і технологія: монографія; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. Мелітополь : Вид. будинок Мелітоп. міськ. друк., 2018. 481 с.

4. Брежнева О.Г. Математичний розвиток дошкільників: теорія і технологія. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2018. 481 с.

5. Вільчковський Е. Фізичне виховання дітей у закладі дошкільної освіти. Е.Вільчковський. К. : Світич, 2001. 415 с.

6. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку навчальний посібник для студ. дошкільних факультетів вищ. пед. навч. закладів. МОНУ. 3-тє вид., стер. Суми : Університетська книга, 2017. 428 с.

7. Гнізділова О. А. Методика організації експериментально-дослідницької діяльності дошкільників у природі. Інноваційні технології дошкільного виховання: навчально-методичний посібник. Полтава, 2011. Випуск 5. С. 44 – 64.

8. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології : підручник. 3-тє вид., випр. К.:Академвидав, 2015. 304 с.

9. Короткова Н.А. Сюжетно-рольова гра старших дошкільників /Н.А. Короткова *Дитина в дитячому садку*. 2016. № 2. С. 84 – 87.

10. Крутій К., Стеценко І. STREAM – освіта для дошкільників або “Стежинки у Всесвіт. STEM-освіта: стан впровадження та перспективи розвитку: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, 9 – 10 листопада 2017 року. К.: ДНУ “Інститут модернізації змісту освіти”, 2017. С. 60 – 64.

11. Кушнір В. Інноваційність освіти як дидактичний принцип. Рідна школа. 2012. № 6. С. 3–8.

12. Крутій К. Л. Освітній простір дошкільного навчального закладу. З.: 2009. 319 с.

13. Лузан П.Г., Манько В.П., Нестерова Л.В., Романова Г.М. Теорія і практика впровадження інноваційних технологій навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників: монографія. К. : ТОВ «НВП Поліграфсервіс. 2014. 216 с.

14. Маценко Т.М., Веткова Н.О., Мельникова А.Г., Завірюха Т.С. Ігротека вихователя ДНЗ. Система розвивальних ігор для дітей 5-6-ти років. Старша група: Посібник для студ. вищ. навч. закладів . Х.: Вид. група "Основи". 2017. 144 с.

15. Олійник М.І., Журат Ю.В., Фесун Г.С. Розвиток та діагностика пізнавальних процесів дошкільника: навчально-методичний посібник. Чернівці: Родовід, 2019. 176 с.

16. Павлюк Т.О. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень: навч.-мет.посібник для студ. напряму підготовки 6.010101 Дошкільна освіта. Рівне, 2016. 120 с.

17. Пагута Т.І. Методика формування елементарних математичних уявлень у дошкільників : навчально-методичний посібник / Упорядник Т.І. Пагута. Львів : "Новий Світ-2000", 2021. 298 с.

18. Семенова Н.І. Формування здорової особистості дитини старшого дошкільного віку у взаємодії закладу дошкільної освіти та сім'ї. Луцьк : Твердиня, 2018. 256 с.

19. Семенова Н.І., Брушневська І.М. Корекційна валіза вихователя дошкільного навчального закладу. Луцьк : Друк Формат. 2017 р. 308 с.

20. Шаповаленко В. І. Інтеграція інноваційних елементів та інтерактивних технологій в освітній процес фізичного виховання. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Шевченка. 2013. Вип. 112. Том 2. С. 304–308.

ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

1. <http://library.lutsk.ua>. Бібліотека Волинського національного університету: веб-сайт.
2. <http://www.mon.gov.ua>. Міністерство освіти і науки України: веб-сайт.
3. www.nbuv.gov.ua. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: веб-сайт.
4. <http://www.osvita.org.ua>. Освітній портал™ – освіта в Україні, освіта за кордоном: веб-сайт.